

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

اصلاحات تسهیل انجام کسب و کار ۲۰۲۰

گزارش انجام کسب و کار ۲۰۲۰ بانک جهانی، مقررات کسب و کار در ۱۹۰ اقتصاد را به منظور بررسی محیط کسب و کار آن‌ها در ۱۲ حوزه تنظیم مقررات اقتصادی ارزیابی می‌کند. این گزارش در فاصله زمانی می ۲۰۱۸ تا می ۲۰۱۹، ۲۹۴ اصلاح رویه تسهیل انجام کسب و کار را در ۱۱۵ کشور جهان شناسایی کرده که در این مطلب، به محورهای این اصلاحات و نکات مهم آن پرداخته شده است.

تهیه‌کننده: طاهره کریمی دستانی

آبان ۱۳۹۸

معاونت بررسی های اقتصادی

تسهیل انجام کسب و کار مهم ترین سکو برای انجام اصلاحات ساختاری در هر اقتصادی باعث توسعه و رشد اقتصادی می گردد، محسوب می شود. در گزارش انجام کسب و کار ۲۰۲۰ بانک جهانی، بخشی به اصلاحات انجام شده در زمینه مقررات کسب و کار در کشورها اختصاص یافته که شرایط بهبود یا تضعیف شده برای انجام فعالیت اقتصادی در ۱۲ حوزه را ارزیابی کرده است. از میان ۱۲ حوزه بررسی شده، ۱۰ مورد در قالب زیرشاخص ها برای تعیین امتیاز در سهولت انجام کسب و کار - طی ۱۲ ماه منتهی به ۳۰ آوریل ۲۰۱۹- به کار می رود. مطالعه تجارب کشورها باعث ایجاد انگیزه در دولت ها برای انجام اصلاحات با هدف بهبود محیط کسب و کار و تقویت رشد اقتصادی پایدار آن ها، خواهد شد. گزارش کسب و کار ۲۰۲۰ بانک جهانی در فاصله زمانی می ۲۰۱۸ تا می ۲۰۱۹، در مجموع ۳۳۶ اقدام اصلاحی در ۱۲ حوزه در ۱۱۵ کشور جهان انجام شده که ۲۹۴ مورد از آنها مورد تأیید بانک جهانی برای بهبود امتیاز در زیرشاخص های ده گانه بوده است. خلاصه ای از مهم ترین اقدامات بر حسب ۱۲ حوزه، در جدول (۱) و همچنین اصلاحاتی که در ده اقتصادبرتر که بهبود شاخص کسب و کار آن ها از محل ۳ اقدام اصلاحی یا بیشتر بوده، در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۱: چه کشورهایی در سال ۲۰۱۸/۱۹ پیچیدگی و هزینه های قانونی را برای انجام کسب و کار کاهش داده و یا نهادهای قانونی مربوطه را تقویت کردند و این کشورها چه اقداماتی را برای تسهیل گری در حوزه های ذیل انجام داده اند؟

• ۳۳۶ مورد اقدام اصلاحی توسط کشورها	• ۲۹۴ مورد اقدام: مورد تایید و در جهت بهبود رتبه و امتیاز
• ۱۱ مورد: در زمینه مقررات بازار کار (عدم احتساب در شاخص)	• ۳۱ مورد اقدام: عدم تایید و در جهت تضعیف رتبه

• شروع کسب و کار • اخذ مجوزهای ساخت • دسترسی به برق • ثبت مالکیت • تحکیم حقوق قانونی اعتبار دهندگان و اعتبارگیرندگان (عدم احتساب در امتیاز) • اشتراک گذاری اطلاعات اعتباری	• حمایت از سرمایه گذاران خرد • پرداخت مالیات ها • تجارت فرامرزی • اجرای قراردادهای • حل و فصل ورشکستگی • تغییر قانون کار (عدم احتساب در امتیاز)

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تسهیل شروع کسب و کار	ساده سازی تشریفات مربوط به ثبت شرکت (انتشارات، گواهی محضری و رسمی، بازرسی و سایر الزومات)	باهاما؛ بنگلادش؛ برزیل؛ شیلی؛ کنگو؛ کرواسی؛ قبرس؛ گینه استوایی؛ اسواتینی؛ یونان؛ گرنادا؛ گینه؛ هندوراس؛ هند؛ لاتوس؛ نیجریه؛ پاکستان؛ جمهوری اسلواکی؛ توگو؛ امارات متحده عربی؛ زیمبابوه	جمهوری دموکراتیک لائوس با از بین بردن شرط اخذ اثبات مکان انجام فعالیت اقتصادی، اقدام به تسهیل کسب و کار نمود. توگو با لغو الزام تأیید اسناد رسمی شرکت و کاهش زمان ثبت نام یک شرکت، فعالیت شروع کسب و کار را آسان تر کرد.
	حذف یا کاهش الزام حداقل سرمایه پرداختی مورد نیاز ^۱	بلژیک؛ کرواسی؛ جمهوری دومینیکن؛ فیلیپین؛ سان مارینو	بلژیک با معرفی کد جدید برای شرکتها و انجمنها، الزام حداقل سرمایه پرداختی مورد نیاز را حذف کرد.
	حذف یا ساده سازی فرایندهای مربوط پس از ثبت شرکت ^۲ (ثبت نام مالیات، ثبت نام تامین اجتماعی و صدور مجوز)	کابو ورد؛ کلمبیا؛ گامبیا ، اندونزی (جاکارتا)؛ اسرائیل؛ لسوتو؛ مالت؛ رومانی؛ رواندا	رواندا با معاف کردن شرکت های کوچک و متوسط تازه تشکیل شده از پرداخت مالیات پروانه تجارت در دو سال اول عملیات خود، کسب و کار را تسهیل کرد.
	ایجاد یا بهبود رویه های آنلاین	آنتیگوا و باربودا؛ باهاما؛ برزیل؛ اسواتینی؛ فنلاند؛ اندونزی (جاکارتا)؛ کویت؛ مالت؛ میانمار؛ نیجریه؛ پاکستان؛ ایالات متحده (لس آنجلس)؛ زیمبابوه	آنتیگوا و باربودا با بهبود تبادل اطلاعات بین نهادهای دولتی درگیر در ادغام شرکتها، به تسریع کسب و کار کمک نمود. میانمار با معرفی یک بستر آنلاین برای ثبت شرکت و کاهش هزینه های ادغام، کسب و کار را آسان تر کرد.
	ایجاد یا تقویت پنجره های واحد ^۳	چین (پکن)؛ مصر؛ گابن؛ قزاقستان؛ کویت؛ مالت؛ پاکستان؛ عربستان سعودی؛ تاجیکستان؛ تونس	مالت با راه اندازی یک پنجره واحد برای ثبت نام کارفرما، کارمندان و مالیات بر ارزش افزوده، شروع کسب و کار را تسهیل نمود. تونس با ادغام خدمات دولتی در یک پنجره واحد و کاهش هزینه ها، شروع یک کسب و کار را آسان تر کرد.

^۱ حداقل سرمایه پرداختی مورد نیاز (minimum capital requirement)، مبلغی است که یک کارآفرین یا مؤسس شرکت، در زمان تأسیس شرکت (یا مدت کوتاهی پس از تأسیس) نیاز به سپرده گذاری آن در یک بانک تجاری یا ثبت آن در دفتر اسناد رسمی است.

^۲ Post registration

^۳ پنجره واحد (One-stop shop) به شرکت یا محلی اطلاق می شود که خدمات متنوعی را در یک مکان به ارباب رجوع یا مشتری، ارائه می دهد. هدف ایجاد این نوع مراکز، فراهم آوردن رفاه و خدمات کاربردی هر چه بیشتر به مشتری و همچنین فرصت فروش بیشتر محصولات آن شرکت، است.

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تسهیل اخذ مجوزهای ساخت و ساز	کاهش زمان برای پردازش درخواست مجوزها	آرژانتین؛ بحرین؛ کابو ورد؛ چین؛ هند؛ کویت؛ موریس؛ میانمار؛ پاکستان؛ رواندا؛ توگو؛ اوکراین؛ امارات متحده عربی امارات متحده عربی؛ ازبکستان	رواندا با تسریع در اخذ مجوزهای ساخت و ساز، زمان لازم برای دسترسی به اتصال آب و فاضلاب را کاهش داد.
	ساده سازی فرایندها	آرژانتین؛ بحرین؛ چین؛ گابن؛ هنگ کنگ، چین؛ هند؛ قزاقستان؛ کوزوو؛ کویت؛ مالزی؛ موریس؛ مولداوی؛ مراکش؛ پاکستان؛ فیلیپین؛ عربستان سعودی؛ سیشل؛ سنگاپور؛ تایلند؛ اوکراین؛ زیمبابوه	مالزی روند کار اخذ مجوزهای ساختمانی را با از بین بردن الزام معاینه جاده و زهکشی ساده تر کرد.
	تصویب قوانین جدید ساخت	ارمنستان چین؛ کنگو؛ اتیوپی؛ گابن؛ جورجیا؛ هنگ کنگ، چین؛ هند (دهلی)؛ کنیا؛ مولداوی؛ میانمار؛ رواندا؛ سنگاپور؛ تایلند	ارمنستان و میانمار با اعمال شرایط سختگیرانه تر برای معماران و مهندسان، کنترل کیفیت ساخت را تقویت کردند.
	افزایش شفافیت	اسواتینی، گرجستان؛ کنیا؛ میانمار؛ توگو؛ زیمبابوه	اسواتینی، گرجستان و کنیا با افزایش دسترسی عمومی به اطلاعات، رویه کنترل کیفیت ساختمان محل انجام کسب و کار را بهبود بخشید.
	کاهش هزینه ها	بحرین؛ کرواسی؛ دانمارک؛ هند؛ قزاقستان؛ کنیا؛ مراکش؛ نپال؛ نیجریه (لاگوس)؛ صربستان؛ سنگاپور؛ توگو؛ اوکراین	نپال با کاهش هزینه های دریافت مجوز ساخت و ساز، فرآیند صدور پروانه های ساخت و ساز را آسان تر و کم هزینه تر کرد.
	معرفی یا بهبود پنجره واحد	پاکستان؛ زیمبابوه	پاکستان با ساده سازی روند تصویب و بهبود کارایی پنجره واحد، اخذ مجوزهای ساخت و ساز را تسریع بخشید.
	بهبود یا معرفی سیستم عامل های الکتریکی یا خدمات آنلاین	آرژانتین؛ بحرین؛ کابو ورد؛ چین؛ هند؛ کویت؛ مراکش؛ نپال؛ عربستان سعودی؛ صربستان؛ سنگاپور؛ توگو؛ اوکراین	آرژانتین با پیاده سازی یک پلتفرم الکترونیکی برای صدور پروانه ساخت و ساز و همچنین ساده سازی فرایندها، اخذ مجوزهای ساختمانی را آسان تر کرد.
تسهیل در عرضه انرژی مطمئن تر ^۴	آلبانی کاستاریکا؛ مصر، رأس عرب؛ اندونزی (سورابایا)؛ کنیا؛ کوزوو؛ جمهوری قرقیز؛ لائوس؛ مالت؛ رواندا؛ صربستان؛ اوگاندا؛ اوکراین	جمهوری عربی مصر سیستم های خودکار را برای نظارت بر قطع برق و بازیابی خدمات به کار گرفت. کنیا با مدرن سازی زیرساخت ها و با افتتاح یک ایستگاه جدید در نایروبی،	

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تسهیل دسترسی به برق	ارتقاء شفافیت اطلاعات تعرفه‌ای	باهاما، چین، مصر؛ پاکستان	اطمینان از منبع تغذیه برق برای انجام کسب و کارها را بهبود بخشید. اوکراین روشی را برای نحوه جبران خسارات برق، به مشتریان معرفی کرد. باهاما صدور تعرفه برق را به صورت آنلاین آغاز کرد.
	کاهش زمان برای بدست آوردن یک اتصال جدید برق	بحرین؛ بنگلادش (داکا)؛ باربادوس؛ بلیز؛ کاستاریکا؛ اسواتینی؛ غنا؛ اندونزی (سورابایا)؛ کویت؛ لائوس؛ مراکش؛ عمان؛ پاکستان؛ لهستان؛ قطر؛ فدراسیون روسیه؛ عربستان سعودی؛ اوکراین	باربادوس با به کارگیری نرم افزار جدید برای پردازش برنامه‌های کاربردی اتصال و با ارائه برنامه‌های آموزشی به کارمندان خدمات، فرآیند اتصال برق را تسریع نمود. لائوس با اختصاص تعداد بیشتری کارمند برای پردازش درخواست‌های اتصال، زمان دریافت اتصال جدید را کاهش داد. پاکستان پرتال‌های آنلاین را برای طرح‌های اتصال جدید و چارچوب زمانی برای ارائه خدمات را راه اندازی کرد.
	ساده‌سازی روند تصویب	کابو ورد؛ چین؛ السالوادور؛ کویت؛ لیتوانی؛ مراکش؛ نیجریه؛ عربستان سعودی	کویت درخواست اتصال برق را دیجیتالی کرد و فرآیندهای مربوط به امور اتصال و نصب تاسیسات کنتور را ترکیب نمود و همچنین یک سیستم اطلاعات جغرافیایی را برای ساده‌تر کردن بررسی درخواست‌های اتصال راه اندازی کرد.
	کاهش هزینه‌های اتصال برق	بنگلادش (داکا)؛ کابو ورد؛ لیتوانی؛ توگو	لیتوانی هزینه دریافت اتصالات جدید را کاهش داد. توگو هزینه های اتصال و ذخیره ایمنی شارژ شده برای اتصالات جدید را کاهش داد.
	ارتقاء قابلیت اطمینان زیرساخت‌ها	آذربایجان؛ بحرین؛ بنین؛ برزیل؛ کابو ورد؛ نیجریه (لاگوس)	بحرین یک شبکه داخلی جدید را برای ثبت املاک، از طریق سیستم گردش کار الکترونیکی ثبت نام، معرفی کرد. جمهوری آذربایجان به طور رسمی، نقشه برداری از هر قطعه زمین خصوصی در باکو را تهیه و تکمیل کرد.
تسهیل ثبت مالکیت	افزایش شفافیت اطلاعات	آذربایجان؛ بحرین؛ بنین؛ برزیل؛ کابو ورد؛ اکوادور؛ اسواتینی؛ اتیوپی؛ کویت؛ موریس؛ میانمار؛ پاکستان؛ قطر؛ توگو؛ تونس؛ اوکراین؛ زیمبابوه	کویت استانداردهای ارائه خدمات رسمی در مورد انتقال مالکیت را منتشر کرد. اتیوپی فهرست اسناد مورد نیاز برای تکمیل ثبت املاک را تهیه و با پایش آمارهای رسمی، تعداد معاملات در موسسات ثبت املاک غیرمنقول و استانداردهای خدمات را به صورت آنلاین در دسترس عموم قرار داد.
	کاهش مالیات یا هزینه‌ها	کرواسی؛ گینه؛ جامائیکا؛ توگو؛ ترکیه	کرواسی مالیات املاک و مستغلات را از ۴٪ به ۳٪ کاهش داد. توگو هزینه‌های دریافت اسناد رسمی و ثبت نام را کاهش داد. گینه هزینه ثبت قرارداد فروش در سازمان امور مالیاتی را از ۵٪ به ۲٪ از ارزش ملک، کاهش داد.

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
	کاهش زمان	برزیل (ریودوژانیرو)؛ کابو ورد؛ چاد؛ کرواسی؛ اکوادور؛ کویت؛ موریس؛ میانمار؛ عمان؛ پاکستان؛ قطر؛ تونس؛ ترکیه؛ زیمبابوه	برزیل (ریو دوژانیرو) برای درخواست گواهی ۲۰ ساله (گواهی نامه معتبر) یک سایت آنلاین را معرفی کرد. موریس امکان دسترسی آنلاین به پایگاه داده خود برای انجام جستجوی عناوین و بررسی موارد وارده به دفتر اسناد رسمی، را فراهم کرد.
	ارتقاء بهره‌وری اجرایی	بحرین؛ برزیل؛ کویت؛ قطر؛ توگو	قطر روند ثبت املاک را با ایجاد یک پنجره واحد، ساده‌تر کرد و از این طریق لزوم تعامل بین متقاضیان و کارمندان وزارتخانه را از بین برد. در توگو ، ارسال مدارک نقل‌وانتقال و پرداخت هزینه ثبت نام، به صورت توأم در یک مرحله و در یک اداره انجام می‌شود.
تحکیم حقوق قانونی اعتبار گیرندگان و اعتبار دهندگان	ایجاد سیستم یکپارچه و مدرن ثبت وثیقه ^۵ برای دارایی‌های منقول	جیبوتی؛ اردن؛ کنیا؛ تاجیکستان	کنیا اقدام به ایجاد سیستم نوین ثبت وثیقه نمود.
	معرفی سیستم مبادلاتی امن و کاربردی	جیبوتی؛ اردن؛ تاجیکستان	اردن با اجرای یک سیستم معاملات امن، دسترسی به اعتبار را تسهیل کرد. قانون جدید شرایط ایمن‌سازی تسهیلات با اموال منقول از جمله لیزینگ‌های مالی و معادل‌های کاربردی وثیقه را ارائه کرده است.
	اجازه تشریح عمومی دارایی‌هایی که می‌توانند به عنوان وثیقه استفاده شوند	تاجیکستان، اردن	تاجیکستان اجازه استفاده از توضیحات کلی دارایی‌های فعلی و آینده را به عنوان وثیقه را صادر کرد.
	توسعه طیف دارایی‌های منقولی که می‌تواند به عنوان وثیقه استفاده شود	آذربایجان؛ اردن؛ قزاقستان؛ عربستان سعودی؛ تاجیکستان	قزاقستان دامنه دارایی‌هایی را که می‌تواند به عنوان وثیقه برای دریافت وام استفاده شود، گسترش داد.
	اعطای حق اولویت مطلق به بستانکاران ایمن (وام‌گیرندگانی که وثیقه داشته‌اند) یا اجازه اجرای مقرر خارج از دادگاه ^۶	آذربایجان؛ بحرین؛ اردن؛ قزاقستان؛ عربستان سعودی؛ تاجیکستان؛ زیمبابوه	زیمبابوه قانون جدیدی را وضع کرده که بر اساس آن در جریان فرآیند ورشکستگی یک بنگاه، بستانکاران ایمن (دارای وثیقه) نسبت به سایر بستانکاران اولویت مطلق دارند.

^۵Collateral registry

^۶Out-of-court enforcement

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
	اعطای معافیت به بستانکاران ایمن (وام گیرندگانی که وثیقه داشته اند)، از توقف خودکار ^۷ در امور ورشکستگی	بحرین؛ اردن؛ تاجیکستان	بحرین قانون جدیدی در مورد ورشکستگی تصویب کرد که طبق آن حمایت از بستانکاران دارای وثیقه در حین توقف خودکار در جریان امور ورشکستگی و سازماندهی مجدد شرکت، در نظر گرفته شده است.
بهبود اشتراک گذاری اطلاعات اعتباری ^۸	تاسیس اداره وام و اعتبار ^۹ و دفتر ثبت اعتبارات تجدید	موریتانی؛ اوکراین	اوکراین با راه اندازی دفتر ثبت نام جدید اعتبار، دسترسی به اطلاعات اعتبار را بهبود بخشید.
	بهبود چارچوب قانونی برای گزارش اعتبارات	کامرون؛ جمهوری آفریقای مرکزی؛ چاد؛ جمهوری کنگو؛ گینه استوایی؛ گابن؛ سنت کیتز و نویس	سنت کیتز و نویس دسترسی به اطلاعات اعتباری را با معرفی آیین نامه‌ای که مشخص کننده شرایط صدور مجوز و عملکرد دفاتر اعتباری در کشورهای عضو اتحادیه اعتباری شرق کارائیب شرقی است، بهبود بخشید.
	گسترش دامنه اطلاعات جمع‌آوری شده و گزارش شده توسط اداره وام و اعتبار و دفتر ثبت اعتبارات (دو موسسه اصلی گزارش - دهی اعتبارات)	استرالیا؛ اسرائیل؛ قزاقستان؛ نیجر؛ قطر؛ توگو؛ ویتنام	در ویتنام ، یک خرده فروش شروع به ارسال اطلاعات مثبت و منفی در مورد حساب‌های مصرف کننده به اداره وام و اعتبار کرد.
	معرفی امتیازات اداره وام و اعتبار و دفتر ثبت اعتبارات به عنوان یک خدمت ارزش افزوده	اردن؛ کویت؛ جمهوری قرقیز؛ موریتانی	در اردن ، اداره وام و اعتبار برای اطلاع بهتر از تصمیمات اتخاذ شده در مورد درخواست اعتبارات در بانکها، شروع به امتیازدهی اعتباری بانکها و سایر موسسات مالی کرد.
	تضمین حق قانونی وام گیرندگان برای بررسی اطلاعات	کویت	کویت قانونی را تصویب کرد که بر اساس آن حقوق وام گیرندگان در زمینه امکان دسترسی و بررسی اطلاعات شخصی آنها را تضمین می‌کند.
	گسترش پوشش اطلاعاتی وام گیرندگان به وسیله اداره وام و اعتبار یا دفتر ثبت اعتبارات	بنگلادش؛ هائیتی؛ نپال؛ نیجر؛ سنگال؛ توگو	هائیتی تعداد وام گیرندگان فهرست شده در اداره ثبت اعتبارات خود را - آنهایی که از تاریخ اخذ وامشان پنج سال گذشته - به بیش از ۵٪ از جمعیت بالغ گسترش داد.

^۷ در قانون ورشکستگی برخی کشورها، توقف خودکار (Automatic Stay) حکمی خودکار بوده که اقدامات بستانکاران برای جمع‌آوری بدهی‌ها از بدهکاری که ادعای ورشکستگی کرده را متوقف می‌کند.
^۸ به اشتراک گذاری اطلاعات اعتباری (Credit Information Sharing)، فرایندی است که در آن اعتباردهندگان (مانند بانکها، موسسات مالی خرد و ...) به تبادل اطلاعات مربوط به وام‌های معوق می‌پردازند.

^۹Credit bureau

Credit registry

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تقویت حمایت از سرمایه گذاران خرد	افزایش نقش سهامداران در مدیریت شرکت	ارمنستان باهاما ، بحرین؛ چین؛ جیبوتی؛ مصر؛ یونان کنیا؛ کوزوو؛ کویت؛ لیتوانی؛ مراکش؛ میانمار؛ عمان؛ فدراسیون روسیه؛ صربستان؛ اسپانیا؛ ازبکستان؛ زامبیا	در کنیا سهامداران اکنون حرف آخر را در مورد انتخابات و عزل حسابرس خارجی اعلام می کنند. عمان قانون جدید شرکتهای بازرگانی را منتشر کرد که سهامداران را قادر می سازد در مورد معاملات عمده، تصمیم بگیرند.
	الزامات افشاء ^{۱۱} اطلاعات شرکتها برای معاملات با اشخاص وابسته ^{۱۲}	ارمنستان باهاما ، یونان کوزوو؛ میانمار، فیلیپین؛ صربستان؛ اوکراین	در یونان ، اصلاحیه چارچوب حقوقی که برای شرکتهای سهامی بکار گرفته می شود ، اعضای هیئت مدیره را ملزم به فاش کردن ماهیت و وسعت منافع خود می کند و یک حسابرس مستقل باید شرایط معاملات پیشنهادی را با اشخاص ذینفع، بررسی کند.
	افزایش مسئولیت پذیری ^{۱۳} مدیر	آذربایجان؛ چین؛ میانمار؛ فیلیپین؛ امارات متحده عربی	چنانچه دادگاه فیلیپین تشخیص دهد که مدیران از تضاد منافع استفاده کرده اند، کمیسیون بورس و اوراق بهادار این کشور، می تواند مدیران را از خدمت در مدیریت شرکتی برای یک سال محروم کند.
	افزایش دسترسی به اطلاعات مرتبط با اقدامات سهامداران	کوزوو؛ عربستان سعودی	کوزوو قانون جدیدی را در مورد شرکتها به تصویب رساند که به سهامداران امکان دسترسی گسترده تر به اسناد شرکت قبل از تشکیل دادخواست را می دهد.
تسهیل پرداخت مالیاتها	معرفی یا توسعه سیستمهای الکترونیکی	باهاما ، بحرین؛ چین؛ ساحل عاج؛ قبرس؛ مصر؛ مجارستان؛ اندونزی؛ اسرائیل؛ اردن؛ کنیا؛ کره جنوبی؛ جمهوری قرقیزستان؛ پاکستان؛ فدراسیون روسیه؛ سنگال؛ ویتنام	اندونزی یک سیستم آنلاین برای تشکیل پرونده و پرداخت مالیات حقوق و دستمزد و مالیات بر ارزش افزوده ایجاد کرد. ثبت آنلاین مالیات حقوق و دستمزد برای شرکتهایی که بیش از ۲۰ کارمند دارند ، الزامی است. تشکیل پرونده مالیاتی بر ارزش افزوده آنلاین برای شرکتهایی که بیش از ۲۰ تراکنش مالیاتی بر ارزش افزوده در یک ماه دارند، ضروری است.
	کاهش نرخ مالیات بر سود، افزایش موارد مشمول هزینههای قابل قبول مالیاتی برای شرکتها و ایجاد تغییراتی در مقررات استهلاک مالیاتی	بلژیک؛ چین؛ کنگو؛ گامبیا ، اسرائیل؛ مراکش؛ پاکستان؛ سنت وینسنت و گرنادینس؛ ایالات متحده	ایالات متحده نرخ مالیات بر درآمد شرکتها را از ۳۴٪ به ۲۱٪ در سال ۲۰۱۸ کاهش داد. مراکش از اول ژانویه ۲۰۱۸ نرخ پایه مالیات بر درآمد شرکتها را با قابلیت درجه بندی آن، به ۳۰٪ افزایش داد.

^{۱۱} منظور از افشا (Disclosure) انتشار کلیه اطلاعات مربوط به یک شرکت است که ممکن است تصمیمات سرمایه گذاری را تحت تاثیر قرار دهد.

^{۱۲} معاملات با اشخاص وابسته (Related-party transactions) معامله ای است که یک طرف معامله بتواند مدیریت یا سیاستهای عملیاتی طرف دیگر را به حدی تحت نفوذ قرار دهد که طرف دیگر نتواند منافع خود را به طور کامل اعمال کند.

^{۱۳} Liability

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
	کاهش مالیات‌های نیروی کار و بیمه‌های اجباری به استثنای مالیات بر سود و کار ^{۱۴}	بلژیک؛ گامبیا ، مجارستان؛ مولداوی؛ رومانی	مجارستان از ابتدای ژانویه ۲۰۱۸، نرخ حق بیمه پرداخت شده توسط کارفرما را از ۲۲٪ به ۱۹٫۵٪ کاهش داد.
	ادغام یا حذف مالیات‌ها	جمهوری قرقیزستان؛ پاپوا گینه نو؛ رومانی؛ سنگال؛ ازبکستان	ازبکستان مالیات زیرساخت‌ها را در سال ۲۰۱۸ با مالیات بر درآمد شرکت‌ها ادغام کرد. پاپوا گینه نو از اول ژانویه سال ۲۰۱۸ پذیرش هزینه‌های آموزش جزو هزینه‌های قابل قبول مالیاتی را لغو کرد.
	بهبود روند استرداد مالیات بر ارزش افزوده	ارمنستان ساحل عاج؛ پاپوا گینه نو؛ فدراسیون روسیه؛ صربستان؛ ترکیه	ارمنستان قانون مالیات بر ارزش افزوده خود را اصلاح کرد تا استرداد وجوه برای همه پرونده‌ها از سال ۲۰۱۸ اصلاح شود. استرداد وجوه مالیات بر ارزش افزوده دیگر محدود به معامله‌گران بین‌المللی نیست. ساحل عاج یک سیستم الکترونیکی مدیریت استرداد وجوه مالیات بر ارزش افزوده را معرفی کرد.
	فرآیندهای حسابرسی مالیاتی بهبود یافته و اصلاح فرآیندهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها	مجارستان؛ ترینیداد و توباگو؛ تونس	تونس یک سیستم اتوماتیک مبتنی بر ریسک، برای انتخاب شرکت‌ها برای ممیزی مستقیم مالیاتی ایجاد کرده است.
تسهیل تجارت فرامرزی	معرفی یا بهبود ارائه و پردازش الکترونیکی اسناد برای صادرات	آرژانتین؛ ارمنستان باربادوس؛ کلمبیا؛ هند؛ اندونزی؛ کویت؛ مراکش؛ نیجریه؛ پاپوا گینه نو؛ پرو؛ عربستان سعودی؛ امارات متحده عربی	امارات متحده عربی سیستم گواهی‌های مبدا الکترونیکی را معرفی کرد. آرژانتین مجوز واردات را اصلاح کرد. پاپوا گینه نو با اجرای یک سیستم خودکار مدیریت داده‌های گمرک، زمان انطباق اسناد صادرات و واردات را کاهش داد.
	معرفی یا بهبود ارائه و پردازش الکترونیکی اسناد برای واردات	آرژانتین؛ چین؛ هند؛ کویت؛ مراکش؛ نیجریه؛ پاپوا گینه نو؛ پرو؛ عربستان سعودی؛ سیرالئون؛ اروگوئه؛ ازبکستان	هند با ادغام چندین آژانس دولتی در سیستم آنلاین الکترونیکی سانچیت، انطباق الکترونیکی اسناد را تقویت کرد. سیرالئون سیستم تبادل داده الکترونیکی گمرک خود را به سیستم آیسیکودای جهانی، ارتقا داد.
	بهبود حمل و نقل و تقویت زیرساخت‌های بنادر برای صادرات	بحرین؛ چین؛ هند؛ مراکش؛ نپال؛ عمان؛ عربستان سعودی	بحرین اسکنرهای جدیدی را در کاخ پادشاه فهد مستقر و خطوط متمایز برای عبور از مرز ایجاد کرد. نپال یک پاسگاه یکپارچه کنترلی در بیرگونج ، یک گمرک مشترک و پاسگاه مرزی بین نپال و هند افتتاح کرد.

^{۱۴}Profit tax and labor taxes

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تسهیل اجرای قراردادهای	بهبود حمل و نقل و تقویت زیرساخت‌های بنادر برای واردات	باربادوس؛ چین؛ هند؛ مراکش؛ نپال؛ عمان؛ عربستان سعودی	هند و عربستان سعودی با ارتقاء زیرساخت‌های بندری، واردات را آسان تر کردند. مراکش پرداخت الکترونیکی برای هزینه بندر را از طریق یک سیستم اطلاعاتی تسهیل کرد.
	تسهیل رویه‌های گمرکی برای واردات و صادرات	باربادوس؛ بلیز؛ چین؛ هند؛ اسرائیل؛ کویت؛ نپال؛ نیجریه؛ عمان؛ پاکستان؛ عربستان سعودی؛ تاجیکستان؛ اوکراین؛ امارات متحده عربی؛ ازبکستان	چین اعلامیه‌های پیشرفته واردات را معرفی کرد. عمان و ازبکستان سیستم های مدیریت ریسک را معرفی کردند. پاکستان ادغام آژانس‌های مختلف را در سیستم الکترونیکی گمرکی مبتنی بر وب و همچنین هماهنگی بازرسی‌های فیزیکی مشترک در بندر را تقویت کرد.
	اعمال تغییرات قابل توجه در آیین‌های دادرسی مدنی قابل اجرا یا قانون اجرایی	بحرین؛ چین؛ کاستاریکا؛ موریتانی؛ مولداوی؛ نپال؛ نیجریه؛ مقدونیه شمالی	کاستاریکا و نیجریه برای معرفی مذاکرات پیش از محاکمه به عنوان بخشی از تکنیک‌های مدیریت پرونده که در دادگاه استفاده می‌شود، قوانین جدید دادرسی مدنی را صادر کردند. موریتانی و مولداوی قوانینی را تصویب کردند که بر اساس آن روشی ساده برای حل و فصل دعاوی کوچک تعیین شده است. مقدونیه شمالی هزینه اجرای احکام را کاهش داد.
	توسعه اتوماسیون دادگاهی با معرفی پرداخت الکترونیکی و یا انتشار داوری‌ها	آرژانتین؛ بحرین؛ آلمان؛ مراکش؛ ایالات متحده (لس آنجلس)	آرژانتین و ایالات متحده (لس آنجلس) بستر را برای پرداخت هزینه به صورت الکترونیکی به اجرا گذاشتند. مراکش سیستم ارجاع تصادفی و خودکار پرونده‌ها به قضات در دادگاه‌های سراسری را اجرا کرد. بحرین و آلمان فرآیند ارائه خدمات الکترونیکی را اجرا کردند
	معرفی یا گسترش سیستم مدیریت پرونده الکترونیکی	برونئی دارالسلام؛ چین (شانگهای)؛ ساحل عاج؛ اندونزی؛ جامائیکا؛ ماداگاسکار؛ موریتانی؛ مراکش؛ میانمار؛ پاراگوئه؛ عربستان سعودی؛ ازبکستان	اندونزی و پاراگوئه یک سیستم مدیریت پرونده الکترونیکی را معرفی کردند. برونئی دارالسلام، چین (شانگهای)، ساحل عاج، جامائیکا، ماداگاسکار، موریتانی، میانمار و عربستان سعودی امکان تولید گزارش‌های سنجش عملکرد را ارائه و آنها را در دسترس عموم قرار دادند.

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
	استقرار تشکیل پرونده الکترونیکی	آذربایجان؛ آلمان؛ ایالات متحده (لس آنجلس)	جمهوری آذربایجان، آلمان و ایالات متحده (لس آنجلس) یک سیستم تشکیل پرونده الکترونیکی برای پرونده های تجاری را معرفی کردند که بر اساس آن به وکلا اجازه می دهد احضار اولیه را به صورت آنلاین ارسال کنند.
	معرفی یا توسعه دادگاه تجاری تخصصی	بحرین؛ جمهوری دومینیکن؛ آفریقای جنوبی	بحرین، جمهوری دومینیکن و آفریقای جنوبی مکانهای اختصاصی برای حل و فصل اختلافات تجاری معرفی کردند.
	گسترش چارچوب شیوه های جایگزین حل اختلاف ^{۱۶}	آذربایجان؛ باربادوس؛ جمهوری دومینیکن؛ کوزوو؛ لبنان؛ موریتانی؛ صربستان؛ ازبکستان	باربادوس، جمهوری دومینیکن، کوزوو، لبنان و موریتانی قوانینی را تصویب کردند که همه جنبه های میانجی گری را به عنوان مکانیسم جایگزین حل اختلاف تنظیم می کند. جمهوری آذربایجان، صربستان و ازبکستان مشوق های مالی برای میانجی گری را معرفی کردند.
سهولت حل و فصل ورشکستگی	معرفی فرایند بازسازی جدید	بحرین؛ اردن؛ عربستان سعودی؛ زامبیا؛ زیمبابوه	بحرین گزینه سازماندهی مجدد به جای طی رویه ورشکستگی برای اشخاص تجاری را معرفی کرد و به بستانکاران اجازه داد تا روند سازماندهی مجدد را آغاز کنند.
	افزایش احتمال موفقیت در سازماندهی مجدد	بحرین؛ چین؛ جیبوتی؛ هند؛ موریتانی؛ عربستان سعودی؛ زامبیا؛ زیمبابوه	زامبیا پس از شروع دادرسی در مورد ورشکستگی، این امکان را به بدهکاران می دهد تا سرمایه های جدید را کسب و اولویت تأمین اعتبار جدید را تعیین کنند.
	بهبود مقررات مربوط به عقد قراردادها ^{۱۷} در طول فرآیند ورشکستگی	بحرین؛ اردن؛ کنیا؛ موریتانی؛ عربستان سعودی	اردن اجازه داد که در جریان دادرسی های ورشکستگی، امور مربوط به قراردادهای ضروری بنگاه ادامه یابد و امکان عدم پذیرش در قراردادهای سنگین را برای بدهکار فراهم ساخت.
	تحکیم حقوق بستانکاران	برونئی دارالسلام؛ چین؛ کلمبیا؛ عربستان سعودی؛ صربستان	صربستان به کلیه بستانکاران این امکان را داد که از مدیریت (نماینده ورشکستگی) تمام اطلاعات مربوط به بدهکار، از جمله اطلاعات مربوط به روند رسیدگی به ورشکستگی و مدیریت املاک بدهکار را دریافت و درخواست نمایند.

^{۱۶} شیوه های جایگزین حل اختلاف (resolution dispute Alternative) به شیوه هایی اطلاق می شود که جایگزین رسیدگی قضایی شده و هدف آن، حل سریع دعاوی به وسیله اشخاص خصوصی است.

^{۱۷}Treatment of Contracts

معاونت بررسی های اقتصادی

موضوع	نوع فعالیت	اقتصادها	برخی از اقدامات مهم
تغییر قانون کار	تغییر قوانین استخدام	جیبوتی؛ ایتالیا؛ مقدونیه شمالی؛ آفریقای جنوبی؛ سورینام	جیبوتی و آفریقای جنوبی نظام تعیین حداقل دستمزد را معرفی کردند. ایتالیا و سورینام حداکثر مدت ذخایر در قراردادهای ثابت را کاهش دادند. مقدونیه شمالی طول دوره آزمایشی استخدام کارکنان را کاهش داد.
	اصلاح مقررات ساعت کاری	اتریش؛ مجارستان؛ لوکزامبورگ؛ مالت؛ رواندا؛ جمهوری اسلواکی	لوکزامبورگ و مالت مرخصی سالانه را افزایش دادند. مجارستان و اتریش ساعت اضافه کاری را اصلاح کردند. جمهوری اسلواکی میزان حق بیمه را برای کارهایی که در روزهای استراحت هفتگی و شب انجام می شود، افزایش داد.
	تغییر هزینه‌ها و قوانین برکناری از شغل	مقدونیه شمالی؛ رواندا	مقدونیه شمالی و رواندا قواعدی را در زمینه اولویت دهی به اشتغال مجدد و افزایش پرداخت‌های مستقل را معرفی کردند. مقدونیه شمالی نیز مقرراتی را در مورد اولویت‌دهی به نیروهای مازاد، وضع کرد.

بهترین رتبه‌ها در انجام کسب و کار

براساس این گزارش ده اقتصاد برتر دنیا برای انجام کسب و کار عبارتند از: نیوزیلند (با نمره ۸۶٫۸ از ۱۰۰)، سنگاپور (۸۶٫۲)، هنگ کنگ، چین (۸۵٫۳)، دانمارک (۸۵٫۳)، کره جنوبی (۸۴)، ایالات متحده (۸۴)، گرجستان (۸۳٫۷)، انگلیس (۸۳٫۵)، نروژ (۸۲٫۶) و سوئد (۸۲). اقتصادهایی که در سهولت انجام کسب و کار بالاترین امتیاز را کسب می‌کنند چندین ویژگی مشترک از جمله استفاده گسترده از سیستم‌های الکترونیکی دارند. ۲۰ اقتصاد برتر دارای فرایندهای ادغام کسب و کار آنلاین، پلتفرم تشکیل پرونده مالیاتی الکترونیکی، اجازه رویه‌های آنلاین در نقل و انتقال املاک و همچنین درجه بالای شفافیت در مقررات کسب و کار هستند. علاوه بر این، ۱۱ اقتصاد روش‌های الکترونیکی برای کسب مجوز ساخت دارند.

بیشترین بهبودها در انجام کسب و کار

اقتصادهایی که مهمترین بهبود را در انجام کسب و کار سال ۲۰۲۰ داشتند شامل؛ عربستان سعودی، اردن، توگو، بحرین، تاجیکستان، پاکستان، کویت، چین، هند و نیجریه هستند. این اقتصادها ۳ اقدام اصلاحی یا بیشتر برای بهبود شاخص کسب و کار خود داشته‌اند. در سال ۲۰۱۹-۲۰۱۸، این کشورها یک پنجم از اصلاحات ثبت شده در سراسر جهان را به اجرا درآوردند.

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۲- ده اقتصاد برتر در سال ۲۰۱۸/۲۰۱۹ که بهبود شاخص کسب و کار آن ها از محل ۳ اقدام اصلاحی یا بیشتر بوده است

نام کشور	رتبه در شاخص سهولت کسب و کار	تغییر در امتیاز سهولت کسب و کار	اقدامات صورت گرفته در راستای تسهیل کسب و کار									
			شروع کسب و کار	اخذ مجوزهای ساخت و ساز	دسترسی به برق	ثبت مالکیت	دسترسی به اعتبار	حمایت از سرمایه گذاران خرد	پرداخت مالیات ها	تجارت فرامرزی	اجرای قراردادها	حل و فصل ورشکستگی
عربستان سعودی	۶۲	۷.۷	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
اردن	۷۵	۷.۶					✓			✓		✓
توگو	۹۷	۷	✓	✓	✓	✓	✓					
بحرین	۴۳	۵.۹		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
تاجیکستان	۱۰۶	۵.۷	✓				✓					
پاکستان	۱۰۸	۵.۶	✓	✓	✓	✓				✓		
کویت	۸۳	۴.۷	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
چین	۳۱	۴	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓
هند	۶۳	۳.۵	✓	✓						✓		✓
نیجریه	۱۳۱	۳.۴	✓	✓	✓	✓					✓	

منبع: Doing Business database

در عربستان سعودی، یک پنجره واحد برای ادغام شرکتها ایجاد شد و شرط لازم را برای زنان متاهل برای ارائه اسناد اضافی هنگام ارائه کارت شناسایی ملی، حذف کرد. این کشور همچنین روندهای قبل و بعد از ثبت شرکت را ساده و ادغام کرده است. اردن برای نخستین بار با انجام سه اصلاح به جرگه کشورهای برتر در این زمینه پیوست. وضع قانون جدید معاملات امن، اصلاح قانون ورشکستگی و راه اندازی یک وثیقه یکپارچه، مدرن و مبتنی بر اخطار، دسترسی به اعتبار را تقویت کرد. علاوه بر این، اردن با اجرای شیوه‌های الکترونیکی پرداخت مالیات و پرداخت‌های اجباری را آسان‌تر کرد. توگو با اعمال پنج اصلاح در آیین نامه تجارت این کشور، برای دومین سال متوالی و برای سومین بار در پنج سال گذشته در میان

معاونت بررسی های اقتصادی

ده کشور برتر در اصلاح و تسهیل کسب و کار قرار گرفت. در این کشور الزام به ارائه اسناد محضری شرکت، لغو و زمان ثبت نام شرکت کاهش داده شد. همچنین دولت روند دریافت پروانه ساخت و ساز را ساده‌تر، اتصال به شبکه برق و فرآیندهای ثبت املاک و اعتبار را تسهیل کرد. از دیگر اصلاحات این کشورها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- بحرین دسترسی به برق را آسان‌تر و اتصال به شبکه را سریع‌تر و ارزان‌تر کرد.
- پاکستان ثبت املاک را با تسریع و ساده‌سازی ثبت و افزایش شفافیت سیستم مدیریت اراضی، تسهیل کرد.
- تاجیکستان دسترسی به اعتبار را با راه اندازی یک سیستم وثیقه یکپارچه، مدرن و مبتنی بر اعلامیه، آسان‌تر کرد.
- کویت با ارائه اطلاعیه ۲۱ روزه برای جلسات مجمع عمومی، حمایت از سرمایه‌گذاران خرد را تقویت کرد.
- چین پرداخت مالیات را با اجرای روش‌های ترجیحی مالیات بر درآمد شرکت‌های کوچک و خرد، آسان‌تر نمود.
- هند تجارت فرامرزی را با حذف هزینه‌ها و زمان مورد نیاز در مرزها و انطباق مستندات آن، تسهیل کرد.
- نیجریه با افزایش کیفیت فرآیندهای رسیدگی قضایی، اجرای قراردادها را آسان‌تر کرد.

در میان مناطق مختلف جهان، خاورمیانه و شمال آفریقا یکی از قوی‌ترین مناطق در اجرای اصلاحات در زمینه سهولت انجام کسب و کار و انجام ۵۷ تغییر در مقررات بوده است. به ویژه در منطقه خلیج فارس ۳۵ اصلاحات انجام شده است. در این میان، اقتصادهای کشورهای جنوب صحرای آفریقا و آمریکای لاتین و کارائیب از نظر اصلاحات همچنان عقب مانده‌اند و تنها دو اقتصاد در منطقه صحرای آفریقا در رتبه زیر ۵۰ در شاخص سهولت در انجام کسب و کار قرار دارند و هیچ اقتصاد آمریکای لاتین در این گروه قرار ندارد. در اروپا و آسیای میانه یک شتاب قوی برای بهبود شرایط کسب و کار در قالب انجام ۵۶ مورد اصلاحات انجام شده است. این منطقه میزبان دو کشور از ۲۰ اقتصاد برتر جهان برای سهولت انجام کسب و کار بوده است (گرجستان در رتبه هفتم و مقدونیه شمالی در جایگاه هفدهم). اقتصادهای آسیای جنوبی در روند اصلاحات مقررات خود از سرعت زیادی برخوردار بودند، زیرا هند و پاکستان در بین برترین اقتصادهای بهبود یافته جایگاه‌هایی کسب کرده‌اند. انجام کسب و کار در اقتصادهای آسیای شرقی و منطقه اقیانوس آرام در مقایسه با سایر مناطق نسبتاً آسان بوده اگرچه که سرعت اصلاحات در این منطقه نسبت به سال‌های گذشته کند شده است.